

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ

« Основи фінансового менеджменту у фармації »

Рівень вищої освіти: другий (магістр)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 "Фармація, промислова фармація"

Освітньо-професійна програма : Фармація, промислова фармація

2023 рік

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фармація, промислова фармація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань. 22 «Охорона здоров'я», затверджена вченою радою ОНМедУ (протокол № 8 від 29.06.2023).

Автори:

д.фарм.н., проф. Ліана УНГУРЯН
к.фарм.н., доц. проф. Оксана БЄЛЯЄВА
к.фарм.н., доц. проф. Ірина ВИШНИЦЬКА
Старший викладач Ірина ЯЦУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри організації та економіки фармації

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Оксана БЄЛЯЄВА

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП _____

(підпис)

Ліана УНГУРЯН

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з фармацевтичних дисциплін ОНМедУ

Протокол № 01 від «29» серпня 2023 р.

Наталія ФІЗОР

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри організації та економіки фармації з міжвузівською підготовкою

Протокол № 1 від «14» вересня 2023 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Оксана БЄЛЯЄВА

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни :

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни
Загальна кількість:	Сфера знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання</i> <i>Вибіркова дисципліна</i>
Кредити ECTS: 3	спеціальність 226 "Фармація, промислова фармація"	<i>Рік навчання : 5</i>
Годин: 90	Другий рівень вищої освіти (магістр)	<i>семестр: IX</i>
Змістові модулі: 3		<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінари (0 годин)</i>
		<i>Практичні заняття (30 год.)</i>
		<i>Лабораторії (0 годин)</i>
		<i>Самостійна робота (60 год.)</i>
		<i>в тому числі індивідуальні завдання (0</i>
		<i>Форма підсумкового контролю – залік</i>

2. Мета та завдання дисципліни, компетенції та результати навчання за програмою

Мета – сформувати у здобувачів вищої освіти загальні принципи управління у сфері прийняття фінансових рішень, а саме у сферах інвестування коштів, фінансування різноманітних видів діяльності та розпорядження прибутками. Фінансовий менеджмент — це мистецтво планування; організація, керівництво та контроль закупівлі та використання коштів та безпечного використання прибутку з метою досягнення індивідуальних, організаційних та соціальних цілей.

Завданнями дисципліни є наступні:

- планувати та контролювати фінансові ресурси фірми. Він займається пошуком різних джерел для залучення коштів для фірми.
- **Загальні (ЗК) :**
 - ЗК 1. Здатність абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати, навчатися та бути сучасною освітою.
 - ЗК 5. Уміння оцінювати та забезпечувати якість виконаної роботи.
 - ЗК 9. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології.
 - ЗК 10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
 - ЗК 13. Здатність до ініціативи та підприємливості.
 - ЗК 14. Уміння адаптуватися та діяти в новій ситуації.
 - ЗД 16. Уміння на належному рівні проводити експериментальні дослідження.
- **Спеціальний (СК):**
 - СК 1. Здатність інтегрувати знання та вирішувати складні проблеми фармації в широкому або міждисциплінарному контексті.
 - СК 2. Здатність збирати, інтерпретувати та застосовувати дані, необхідні для професійної діяльності, дослідження та реалізації інноваційних проектів у сфері фармації.
 - СК 3. Здатність вирішувати проблеми фармації в нових або незнайомих умовах за наявності неповної або обмеженої інформації, беручи до уваги аспекти соціальної та етичної відповідальності.
 - СК 13. Уміння організувати діяльність аптеки із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту та

впроваджувати в них відповідну систему звітності та обліку, здійснювати аналіз продукції, ведення адміністративного обліку. врахувати вимоги фармацевтичного законодавства.

СК 14. Уміння аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптек, розраховувати основні податки та збори, формувати ціни на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту відповідно до чинного законодавства України.

СК 15. Уміння проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармацевції, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги у умови медичного страхування та відшкодування вартості ліків.

СК 18. Здатність організовувати та здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарною та інноваційною, ціновою, збутовою та комунікаційною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку за результатами маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному та міжнародному рівнях. , управляти ризиками в системі фармацевтичного постачання.

Результати навчання за програмою (ПРН):

ПРН 1. Володіти та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі фармацевції та суміжних областях з урахуванням сучасних наукових досягнень.

ПРН 3. Володіти спеціальними знаннями та навичками для вирішення професійних проблем і завдань, у тому числі з метою подальшого розвитку знань і процедур у галузі фармацевції.

ПРН 5. Оцінювати та забезпечувати якість та ефективність діяльності у сфері фармацевції.

ПРН 17. Розрахувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, а також податки та збори. Формувати всі види цін (оптові, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.

ПРН 18. Використовувати дані аналізу соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначення ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в частині медичного страхування та відшкодування вартості ліків.

ПРН 21. Забезпечити конкурентні позиції та ефективний розвиток фармацевтичних організацій, у тому числі з урахуванням результатів маркетингових досліджень та ринкових процесів на національному та міжнародному рівнях.

ПРН 27. Виконувати професійну діяльність, використовуючи творчі методи та підходи.

ПРН 29. Здійснювати професійну діяльність з використанням інформаційних технологій, «Інформаційних баз даних», навігаційних систем, Інтернет-ресурсів, програмного забезпечення та інших інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 31. Використовувати методи оцінки показників якості діяльності; виявити резерви підвищення ефективності праці.

ПРН 32. Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукового дослідження, узагальнювати, систематизувати та використовувати її у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати:

- мета і завдання, стратегія і тактика фінансового менеджменту; функції та принципи фінансового менеджменту;
- необхідність і важливість обліку факторів часу при прогнозуванні фінансових потоків;
- основні підходи до управління прибутком;
- структура капіталу підприємства; показники, що характеризують стан капіталу;
- сутність та основні напрями фінансового менеджменту інвестиційної діяльності;
- основні методи фінансового прогнозування та планування;
- поняття та основні підходи до фінансового оздоровлення з позицій ефективного

фінансового менеджменту

вміти:

- приймати стратегічні та тактичні рішення у сфері управління фінансами з урахуванням часової вартості грошей;
- управляти активами та пасивами підприємства, управляти прибутком від різних видів фінансово-господарської діяльності; оцінити вартість капіталу з різних джерел;
- керувати розміщенням оборотних коштів, дебіторської заборгованості; управляти грошовими потоками, реальними та фінансовими інвестиціями;
- оцінити фінансові результати діяльності підприємства; здійснювати антикризове управління фінансами підприємства

3. Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1 .

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

Тема 1. Загальні основи фінансового менеджменту у фармацевтичній промисловості.

Сутність поняття «фінансовий менеджмент», його характеристика та складові, історія розвитку та еволюція підходів до фінансового менеджменту. Об'єкти фінансового менеджменту. Суб'єкти фінансового менеджменту. Фінансові методи. Фінансовий важіль. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення фінансового механізму. Особливості управління фінансами на підприємствах різних організаційно-правових форм. Організаційна модель фінансової інфраструктури. Організація фінансового обслуговування на підприємстві. Сфера діяльності фінансового менеджера. Посадова інструкція фінансового менеджера підприємства.

Тема 2. Основи фінансового планування

Сутність, значення, роль і принципи фінансового планування на підприємстві. Види фінансових планів та методика планування фінансових показників. Види планів: стратегічний і виробничий. Види цілей стратегічного планування: ринкові, виробничі, фінансово-економічні, соціальні. Фінансовий план підприємства. Оперативне фінансове планування. Розробка та оформлення платіжного календаря.

Тема 3. Інструментарій фінансового менеджменту

Звітність як основа обґрунтування управлінських фінансових рішень. Особливості фінансової інформації. Сутність і принципи фінансової звітності та вимоги до її складання. Зміст фінансової звітності.

Змістовий модуль 2.

ФІНАНСОВА ДІАГНОСТИКА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 4. Ціна і структура капіталу. Порядок проведення оцінки бізнесу

Основне поняття вартості капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Використання внутрішніх і зовнішніх джерел капіталу. Ціна основних джерел капіталу. Необхідність об'єктивної оцінки вартості підприємства в ринкових умовах. Принципи оцінки бізнесу. Види вартості підприємства.

Тема 5. Аналіз фінансового стану фармацевтичного підприємства.

Зміст, цілі та завдання аналізу фінансового стану підприємства. Місце аналізу в системах фінансового контролю. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Алгоритм проведення фінансової діагностики на підприємстві. Експрес та фундаментальна фінансова діагностика.

Тема 6. Управління оборотними активами та фінансове прогнозування.

Політика управління оборотними активами. Сутність та основні напрями політики управління поточними активами. Види стратегій фінансування оборотних активів. Зміст і завдання фінансових прогнозів. Побудова прогнозової звітності.

Змістовий модуль 3.

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ В ФАРМАЦІЇ

Тема 7. Управління фінансовими ризиками.

Сутність фінансових ризиків, їх основні види. Аналіз факторів, що впливають на рівень фінансових ризиків. Методика оцінки фінансових ризиків.

Тема 8. Методи антикризового фінансового менеджменту на фармацевтичному підприємстві.

Сутність банкрутства. Характеристика факторів, що зумовлюють кризовий стан підприємства. Методи діагностики фінансової неспроможності підприємства. Стратегія і тактика антикризового фінансового управління підприємством.

4. Структура дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Всього	в тому числі				
		лекції	семінари	практичні заняття	Лабораторні заняття	ISW
Змістовий модуль 1 . ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ						
Тема 1. Загальні основи фінансового менеджменту у фармацевтичній промисловості.	12	-	-	4	-	8
Тема 2. Основи фінансового планування	12	-	-	4	-	8
Тема 3. Інструментарій фінансового менеджменту	12	-	-	4	-	8
Усього за змістовим модулем 1	36	-	-	12	-	24
Змістовий модуль 2. ФІНАНСОВА ДІАГНОСТИКА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ						
Тема 4. Ціна і структура капіталу. Порядок проведення оцінки бізнесу	12	-	-	4	-	8
Тема 5. Аналіз фінансового стану фармацевтичного підприємства.	12	-	-	4	-	8
Тема 6. Управління оборотними активами та фінансове прогнозування.	10	-	-	4	-	6
Усього за змістовим модулем 2	34	-	-	12	-	22
Змістовий модуль 3. ФІНАНСОВІ РИЗИКИ В ФАРМАЦІЇ						
Тема 7. Управління фінансовими ризиками	10	-	-	2	-	8

Тема 8. Методи антикризового фінансового менеджменту на фармацевтичному підприємстві.	10	-	-	4	-	6
Усього за змістовим модулем 3	20	-	-	6	-	14
Всього годин	90	-	-	30	-	60

5. Тематика лекцій / семінарів / практичних занять / Лабораторні заняття

5.1. Теми лекцій

лекції не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінари не передбачені.

5.3. Тематика практичних занять

Немає.	Назва теми	ГОДИНИ
1.	Тема 1. Практичне заняття 1. Сутність поняття «фінансовий менеджмент», його характеристика та складові, історія розвитку та еволюція підходів до фінансового менеджменту. Об'єкти фінансового менеджменту. Суб'єкти фінансового менеджменту. Фінансові методи. Фінансовий важіль.	2
2.	Тема 1. Практичне заняття 2. Правове, нормативне та інформаційне забезпечення фінансового механізму. Особливості управління фінансами на підприємствах різних організаційно-правових форм. Організаційна модель фінансової інфраструктури. Організація фінансового обслуговування на підприємстві. Сфера діяльності фінансового менеджера. Посадова інструкція фінансового менеджера підприємства.	2
3.	Тема 2. Практичне заняття 3. Сутність, значення, роль і принципи фінансового планування на підприємстві. Види фінансових планів та методика планування фінансових показників. Види планів: стратегічний і виробничий.	2
4.	Тема 2. Практичне заняття 4. Види цілей стратегічного планування: ринкові, виробничі, фінансово-економічні, соціальні. Фінансовий план підприємства. Оперативне фінансове планування. Розробка та оформлення платіжного календаря.	2
5.	Тема 3. Практичне заняття 5 Звітність як основа обґрунтування управлінських фінансових рішень. Особливості фінансової інформації.	2
6.	Тема 3. Практичне заняття 6 Сутність і принципи фінансової звітності та вимоги до її складання. Зміст фінансової звітності.	2
7.	Тема 4. Практичне заняття 7 Основне поняття вартості капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Використання внутрішніх і зовнішніх джерел капіталу. Ціна основних джерел капіталу.	2
8.	Тема 4. Практичне заняття 8. Необхідність об'єктивної оцінки вартості	2

	підприємства в ринкових умовах. Принципи оцінки бізнесу. Види вартості підприємства.	
9.	Тема 5. Практичне заняття 9 Зміст, цілі та завдання аналізу фінансового стану підприємства. Місце аналізу в системах фінансового контролю.	2
10.	Тема 5. Практичне заняття 10 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Алгоритм проведення фінансової діагностики на підприємстві. Експрес та фундаментальна фінансова діагностика.	2
11.	Тема 6. Практичне заняття 11. Політика управління оборотними активами. Сутність та основні напрями політики управління поточними активами.	2
12.	Тема 6. Практичне заняття 12. Види стратегій фінансування оборотних активів. Зміст і завдання фінансових прогнозів. Побудова прогнозної звітності.	2
13.	Тема 7. Практичне заняття 13. Сутність фінансових ризиків, їх основні види. Аналіз факторів, що впливають на рівень фінансових ризиків. Методика оцінки фінансових ризиків.	2
14.	Тема 8. Практичне заняття 14. Методи антикризового фінансового менеджменту на фармацевтичному підприємстві. Сутність банкрутства. Характеристика факторів, що зумовлюють кризовий стан підприємства.	2
15.	Тема 8. Практичне заняття 15. Методи діагностики фінансової неспроможності підприємства. Стратегія і тактика антикризового фінансового управління підприємством.	2
	Всього	30

5.4. Тематика лабораторних занять

Лабораторні заняття не надаються.

6. Самостійна робота студента

Немає.	Назва теми / види завдань	години
1.	Тема 1. Підготовка до практичних занять 1-2	8
2.	Тема 2. Підготовка до практичного заняття 3-4	8
3.	Тема 3. Підготовка до практичних занять 5-6	8
4.	Тема 4. Підготовка до практичного заняття 7-8	8
5.	Тема 5. Підготовка до практичних занять 9-10	8
6.	Тема 6. Підготовка до практичних занять 11-12	6
7.	Тема 7. Підготовка до практичних занять 13	8
8.	Тема 8. Підготовка до практичного заняття 14-15	6
	Всього	60

7. Методика навчання

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, розв'язування ситуаційних задач, кейсів, розв'язування розрахункових задач, відпрацювання навичок аналізу фармацевтичного ринку, відпрацювання навичок розрахунку кон'юнктури ринку, відпрацювання навичок ціноутворення на ліки та виробу медичного призначення, тренінгові вправи. з проектування

та розробки різних видів просування лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами.

8. Форми контролю та методи оцінювання (включаючи критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, контрольні письмові роботи, оцінювання доповідей, оцінювання діяльності на уроці, тестування (ручкове чи комп'ютерне), оцінювання необхідних навичок.

Підсумковий контроль : залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:

- методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі;
- найвища доступна оцінка – 5, найнижча прохідна – 3, незадовільна – 2.

2. Оцінювання практичних навичок за темою уроку:

- методи: стандартизовані та включають контроль словникового запасу, граматики, комунікативних навичок;
- найвища доступна оцінка - 5, найнижча прохідна оцінка - 3, а незадовільна оцінка - 2

Критерії оцінювання на практичних заняттях

Оцінка	Критерій оцінки
Відмінно «5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє необхідним матеріалом, демонструє різнобічні та глибокі знання програмного матеріалу, може успішно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв зміст обов'язкової та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни та їх значення для майбутньої професії; виявила творчі здібності до розуміння та використання навчального програмного матеріалу та вміння самостійно оновлювати та поповнювати знання; рівень компетентності – високий (творчий);
добре «4»	Здобувач продемонстрував повне знання навчального програмного матеріалу, успішно виконує завдання, передбачені програмою, опанував основну літературу, рекомендовану програмою, і здатний до самостійного поповнення та відновлення в процесі подальшої освіти та професійної діяльності, але допускає незначні помилки, які усуває сам студент, коли на них вказує екзаменатор; рівень компетентності достатній (конструктивна та варіативна);
Задовільно «3»	Здобувач ВО не має достатніх знань, але знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для продовження навчання та подальшої роботи за фахом; справляється із завданнями, передбаченими програмою, допускає окремі помилки у відповідях на іспиті та при виконанні екзаменаційних завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання помилок, допущених під керівництвом науково-педагогічного працівника; рівень компетентності – середній (репродуктивний);
Незадовільно «2»	Здобувач ВО не засвоює знання програмного матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні завдань, передбачених програмою, не може самостійно використовувати отримані знання в подальшому навчанні, не встиг оволодіти навичками самостійної роботи; рівень компетентності низький (рецептивно-продуктивний)

Зараховується вступник, який виконав усі завдання робочої програми з навчальної дисципліни, брав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальну роботу та має середній поточний бал не нижче 3,0 та не має академічної заборгованості. Оцінювання проводиться: на останньому уроці перед початком екзаменаційної сесії. Кредитний рейтинг є середнім арифметичним усіх компонентів за традиційною чотирибальною шкалою та має значення, яке округлюється за статистичним методом з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, отриманих студентом

Отриманий середній бал з навчальної дисципліни для вступників, які успішно засвоїли робочу програму з навчальної дисципліни, переводиться з традиційної чотирибальної шкали в бали за 200-бальною шкалою, як показано в таблиці:

Таблиця перетворення традиційного в багатоточкове

Національний бал з дисципліни	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Менше 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує реальну успішність кожного абітурієнта у засвоєнні освітньої складової. Переведення традиційної оцінки (середнього бала з навчальної дисципліни) у 200-бальну оцінку здійснюється інформаційно-технічним відділом університету.

За отриманими балами за 200-бальною шкалою оцінюються досягнення абітурієнтів за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення студентів освітньої складової, які навчаються на одному курсі тієї самої спеціальності, за отриманими балами.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною оцінкою, яка встановлює належність абітурієнта до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», оцінка «В» — оцінці «добре» тощо. При переведенні з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не збігаються з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Еквайри, які отримали оцінки «FX» і «F» («2»), не включаються до списку ранжированих. Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну роботу, але не склали підсумковий іспит. Оцінка «F» виставляється студентам, які прослухали всі заняття з дисципліни, але не набрали середнього бала (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового іспиту.

Вступники, які навчаються за одним курсом (однією спеціальністю), за кількістю набраних балів з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Перетворення традиційного оцінювання та балів ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	10% кращих студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Наступні 10% студентів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма з дисципліни
 - навчальний план
 - Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни
 - Методичні рекомендації до індивідуальної роботи студентів
- Навчально-методична література:

11. Рекомендована література

Базовий

1. Юджин Ф. Бригам, Джоел Ф. Х'юстон. Основи фінансового менеджменту, 15-е видання, опубліковано Cengage Learning, Inc., 2018. 866 стор.
2. Принципи мікроекономіки: відкритий текст Дугласа Кертиса та Яна Ірвіна Бейс. Історія перегляду тексту. Поточна версія: Версія 2020 - Редакція А. URL: https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MIC_1/marketing/CI-Principles-of-Microeconomics-2020A.pdf
3. Принципи макроекономіки: відкритий текст Дугласа Кертиса та Яна Ірвіна Бейс. Історія перегляду тексту. Поточна версія: Версія 2020 – Редакція А. URL: https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MAC_1/marketing/CI-Principles-of-Macroeconomics-2020A.pdf

Додатковий

1. Борщ В. І. Економіка охорони здоров'я: методичні рекомендації для студ. Одеський національний медичний університет. Одеса: друкарня Південь, 2018. 128 с.
2. Кіт Н. Геріст, Брент Л. Роллінз, Метью Перрі III. Фінансовий аналіз в аптечній практиці / Фармацевтична преса, 2011. 225 с.
3. DG юстиції та споживачів. Фінансовий менеджмент Фінансова звітність: JUST/2015/RDAP/AG/CORP та JUST/2015/RDAP/AG/SEXV. 2016. 52 с.
4. Ван Хорн, Джеймс К. Основи фінансового менеджменту / Джеймс К. Ван Хорн, Джон М. Ваховіц. 13 вид., 2018. 719 с.
5. Джефф Мадур. Міжнародний фінансовий менеджмент, 11-е видання, 2012. 708 с.
6. Товариство Мустофі. Управління державними фінансами/ ЮНІТАР, Хіросіма, Японія, 18 – 22 лютого 2012 р. 15 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Фінансовий менеджмент, 2020. URL: www.sscadda.com
2. Абубакар Мустафа Данрака. Фінансовий менеджмент для фармацевтів-підприємців: Лекція, 2023. DOI:10.13140/RG.2.2.35287.75685. URL: https://www.researchgate.net/publication/368138104_Financial_Management_for_Pharmacist_Entrepreneurs_Lecture_February_2023
3. Законодавство України: сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
4. Державна служба зайнятості: сайт. URL: <http://www.dcz.gov.ua/>
5. Державна служба статистики України: сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Економіка України : веб-сайт. URL: <http://www.economukraine.com.ua/>
7. Економіка України (політико-економічний журнал): веб-сайт. URL: https://journals.ua/business/ekonomka_ukraini/

8. Електронний журнал "Ефективна економіка" URL:
<http://www.economy.nauka.com.ua>
9. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: сайт. URL:
<http://www.me.gov.ua/>
10. Нормативно-директивні документи МОЗ України: сайт. URL:
<http://mozdocs.kiev.ua>
11. Тижневик Аптека: сайт. URL: <https://www.apteka.ua/>.
12. Економіка охорони здоров'я. URL: <https://www.healthconomics.com/>
13. Журнал економіки охорони здоров'я. URL:
<https://www.journals.elsevier.com/journal-of-health-economics>